

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 25 października 2024 r.

Poz. 4893

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.292.2024.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 23 października 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdzam nieważność

§ 6 uchwały Nr VII/57/2024 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 24 września 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim „Leśna Polana” w Stargardzie.

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2024 r. Rada Miejska w Stargardzie podjęła uchwałę Nr VII/57/2024 w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim „Leśna Polana” w Stargardzie.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 30 września 2024 r.

Materialnoprawną podstawę ww. aktu stanowi art. 58 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3¹⁾, zgodnie z którym *wysokość opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3, za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez jednostki samorządu terytorialnego oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie ustalają, w drodze uchwały, odpowiednio rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa.*

Wobec brzmienia cytowanej regulacji nie budzi wątpliwości kompetencja organu stanowiącego Miasta Stargard do podjęcia uchwały w przedmiocie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim „Leśna Polana” w Stargardzie.

Stwierdzić jednak należy, że regulacja § 6 tej uchwały, w którym Rada postanowiła o wejściu w życie uchwały z dniem 1 października 2024 r. w sposób istotny narusza art. 4 ust. 1 i 2 i art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych²⁾.

Uchwała Nr VII/57/2024 jest aktem prawa miejscowego, co Rada Miejska w Stargardzie uwzględniła w § 5, postanawiając, że akt ten podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Jednak podejmując ten akt w dniu 24 września 2024 r., z jednoczesnym wskazaniem jego wejścia w życie w dniu 1 października 2024 r., Rada nie wzięła pod uwagę, wynikających z przepisów prawa, zasad dotyczących terminów obowiązywania aktów prawa miejscowego. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych *akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy*. Od tak ustalonej reguły, prawodawca wprowadza wyjątki, w tym w art. 4 ust. 2 stanowi, że *w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady*

¹⁾ Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.).

²⁾ Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym, a nadto w art. 5, że przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Z treści art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych wynika więc, że wprowadza on domyślną datę wejścia w życie aktu normatywnego i pełni funkcję zabezpieczenia obrotu prawnego przed sytuacjami, w których akt prawny nie zawierałby przepisu o tym, kiedy wchodzi w życie oraz zawiera zasadę, w myśl której data wejścia w życie danego aktu powinna być tak wyznaczona, by pomiędzy ogłoszeniem danego aktu, a jego wejściem w życie miało przynajmniej 14 dni. Zwrócić należy uwagę, że obowiązek ustanowienia odpowiedniego *vacatio legis* ma na celu zachowanie bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowanie praw nabytych czy ochronę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, których źródłem jest zasada demokratycznego państwa prawnego wyrażona w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej³⁾. Obowiązek zachowania odpowiedniego *vacatio legis* ma umożliwić nie tylko zaznajomienie się z nowym prawem, ale również dokonanie odpowiednich działań adaptacyjnych, w tym także chroniących adresata normy przed pogorszeniem jego sytuacji⁴⁾.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim przedstawionym w wyroku z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn. akt II SA/Go 534/19, zgodnie z którym *vacatio legis* – a więc okres pomiędzy dniem ogłoszenia aktu prawnego a dniem jego wejścia w życie - powinno być określone w taki sposób, aby zapewnić adresatowi normy prawnej odpowiednią ilość czasu na zapoznanie się z treścią nowych regulacji i podjęcie działania, które umożliwi przystosowanie się do nich. W każdym przypadku długość *vacatio legis* musi być dostosowana do treści ustanowionej regulacji oraz możliwości pokierowania swoimi sprawami przez jej adresatów. Podobnie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 grudnia 2002 r., sygn. akt K 27/02, stwierdzając, że zgodnie z ustawą o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych minimalny okres *vacatio legis* wynosi 14 dni, zaś jego skrócenie czy też nadanie wstecznej mocy obowiązywania może mieć miejsce jedynie w szczególnych okolicznościach, a dodatkowo, gdy zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją temu na przeszkodzie.

Zdaniem organu nadzoru wskazane standardy znajdują w szczególności zastosowanie do aktów prawa miejscowego, które nakładają na adresatów norm jakiegokolwiek ciężary finansowe.

W omawianym stanie faktycznym – zdaniem organu nadzoru – nie zachodzi jednak wyjątek pozwalający na skrócenie *vacatio legis* uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim ani też nadanie takiemu aktowi wstecznej mocy obowiązującej. Zauważyć bowiem należy, że przedmiotowy akt wprowadza wysokość odpłatności za pobyt dziecka w Żłobku. Wprowadzając tego rodzaju ustalenia, w połączeniu z ich wejściem w życie z mocą wsteczną (uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 2 października 2024 r.) Rada Miejska w Stargardzie przyjęła rozwiązanie niekorzystne dla adresatów norm zawartych w uchwalonym akcie. Treść wprowadzonych przez organ stanowiący przepisów powinna być ich adresatom znana z odpowiednim wyprzedzeniem, które z woli prawodawcy co do zasady wynosi 14 dni.

W tym stanie rzeczy, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności § 6 uchwały Nr VII/57/2024 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 24 września 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim „Leśna Polana” w Stargardzie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

⁴⁾ Por. orzeczenie TK z dnia 3 października 2001r., K 27/01, OTK 2001 Nr 7, poz. 209.